2020 مەملىكەتلىك ئىككى يىغىن ئالاھىدە خەۋىرى

ھەممە بىر نىيەتكە كېلىپ ھەل قىلغۇچ جەڭ قىلىپ، ھەل قىلغۇچ غەلىبە قىلايلى

مۇھىم خەۋەرلەر

«كرىزىس ئىچىدە يېڭى پۇرسەت يېتىلدۈرۈش، ئۆزگىرىش ئىچىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش»

(بېشى 1 ـ بەتتە)

ئۇلار بىلەن سەممىي پاراڭلىشىپ، دۆلەت ئىشلىرىنى ئورتاق كېڭەشتى. ھازىر جەمئىيەت ئومۇمىيۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان، ئامما يۈكسەك دىققەت قىلىۋاتقان قىزىق نۇقتا مەسىلىلىرى توغرىسىدا كۆپچىلىكنىڭ پىكىر ۋە تەكلىپلىرىنى تولۇق ئاڭلىدى ھەم بىر ـ بىرلەپ ئىنكاس قايتۇرۇپ، بىر قاتار مۇھىم سىگنال يەتكۈزدى.

ئۇ مۇنداق تەكىتلىدى: بىز ۋەزىيەتنى ئىلمىي تەھلىل قىلىپ، تەرەققىيات چوڭ ۋەزىيىتىنى ئىگىلەپ، ھازىرقى قىيىنچىلىق، خەۋپ ـ خەتەر، خىرىسقا ئەتراپلىق، دىيالېكتىك، يىراقنى كۆرىدىغان نەزەر بىلەن مۇئامىلە قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، پۈتۈن جەمئىيەتنى، بولۇپمۇ تۈرلۈك بازار سۇبيېكتلىرىنى ئىشەنچنى كۈچەيتىشكە پائال يېتەكلەپ، تىرىشىپ كرىزىس ئىچىدە يېڭى پۇرسەت يېتىلدۈرۈشىمىز، ئۆزگىرىش ئىچىدە يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشىمىز كېرەك.

«يېڭىچە ئىشقا ئورۇنلىشىش ھالىتى» توغرىسىدا توختالدى:

«يۈرۈشلەشكەن قانۇننى كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ»

ئىقتىساد ساھەسىدىكىلەرنىڭ بىرلەشمە گۇرۇپپا يىغىنىدا، يۇقۇم ئېلىپ كەلگەن پايدىسىز تەسىرگە قانداق تاقابىل تۇرۇش تېمىسىلا ئايلىنىپ ئۆتۈپ كەتكىلى بولمايدىغان سۆز تېمىسى بولۇپ قالدى.

ئەزا ۋاڭ يىمىڭ ئالدى بىلەن سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: «يۇقۇمنىڭ زەربىسىدە يېمەك ـ ئىچمەك، قاتناش، ياتاق قاتارلىق مۇلازىمەت كەسىپلىرى بىرمەھەل كەڭ كۆلەمدە توختاپ، ئۇنىڭ ئورنىنى توردا پارچە سېتىش، توردا تەربىيەلەش، سىن يىغىنى ئېچىش، يىراقتىن ئىش بېجىرىش قاتارلىقلار ئالدى، بۇ، كىشىلەرنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشى ۋە خىزمەتكە كاپالەتلىك قىلىپلا قالماي، بەلكى يەنە نۇرغۇن جانلىق ئىش ئورنى بىلەن تەمىنلىدى».

ئۇنىڭ قارىشىچە، خەتەر ئىچىدە پۇرسەت بار ئىكەن، «يېڭىچە ئىشقا ئورۇنلىشىش ھالىتى» يۇقۇمنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغان قىيىنچىلىقى بار كىشىلەر توپىنى تېخىمۇ كۆپ جانلىق ئىشقا ئورۇنلىشىش ۋە كىرىمنى ئاشۇرۇش پۇرسىتى بىلەن تەمىنلەيدىغان بولۇپ، ئۇنىڭ ئىشقا ئورۇنلىشىشقا كاپالەتلىك قىلىشتىكى ئاكتىپ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك ئىكەن.

ئەزا ۋاڭ يىمىڭنىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ، باش شۇجى شى جىنپىڭ مۇنداق كۆرسەتتى: يۇقۇم تۇيۇقسىز كۆرۈلدى، «يېڭىچە ئىشقا ئورۇنلىشىش ھالىتى»مۇ تۇيۇقسىز كۆرۈلدى. بۇنىڭ ئۈچۈن، بىز ۋەزىيەتكە قاراپ ئىش كۆرۈپ، ئۇنى ئۆز ئىختىيارىغا قويۇپ بېرىپ، ئۆز كارامىتىنى كۆرسەتكۈزۈشىمىز كېرەك.

«ئەلۋەتتە، ‹يېڭىچە ئىشقا ئورۇنلىشىش ھالىتى›گە ماس كېلىدىغان يۈرۈشلەشكەن قانۇن ـ نىزام، سىياسەت تەدبىرلىرىنىمۇ كېچىكتۈرۈشكە بولمايدۇ.» شى جىنپىڭ مۇنداق كۆرسەتتى: قانۇندىكى «كەمتۈكلۈك»نى ۋاقتىدا تولۇقلاپ، «يېڭىچە ئىشقا ئورۇنلىشىش ھالىتى»دىكى ئەمگەكچىلەرنىڭ قانۇن كاپالىتى مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىش، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىستېمالچىلارنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق ـ مەنپەئەتىنى ياخشى قوغداش كېرەك.

پۇقراۋى كارخانىلار دۇچ كەلگەن تەرەققىياتتىكى قىيىن مەسىلىلەر توغرىسىدا توختالدى:

«ئۆزلۈكسىز ئىزدىنىپ، ئۆزلۈكسىز كۈرەش قىلىپ، ئىلگىرىلەش داۋامىدىكى قىيىنچىلىقنى ئۆزلۈكسىز يېڭىش كېرەك»

«بولتۇردىن بۇيان، پۇقراۋى كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتى بەزى قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلدى، ئەڭ گەۋدىلىك بولغىنى ئەلئارا سېلىنمىنىڭ ئېشىش سۈرئىتى ئازتولا تۆۋەنلىدى، ئىشقا ئورۇنلىشىش ۋەزىيىتىمۇ ئازتولا تۆۋەنلىدى.» يىغىندا ئەزا لىيۇ يۇڭخاۋ باش شۇجىغا مۇنداق ئىنكاس قىلدى: ھازىر پۇقراۋى كارخانىلار بولۇپمۇ ئوتتۇرا، كىچىك كارخانىلار «ئۈچ قىيىن بولۇش» —— ئىشلەپچىقىرىش ـ سېتىش قىيىن بولۇش، مەبلەغ سېلىش قىيىن بولۇش، نەقلەشتۈرۈش قىيىن بولۇش مەسىلىسىگە دۇچ كەلمەكتە.

بۇ ئۈچ «قىيىن بولۇش»نى ئاڭلاپ، شى جىنپىڭ كۆپ تەسىراتتا ئىنگە بولۇپ مۇنداق دېدى: «بۈگۈنكى پۇقراۋى كارخانىلار جۇڭگونىڭ ئۈمىد دالاسىدا ئۆسۈپ يېتىلدى، لېكىن باشلىنىشىلا دۇچ كەلگىنى بىر پارچە قاقاسلىق بولدى. ئۇلار يوچۇقلاردىن ھاياتلىق ئىزدىدى، جاپا ـ مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىپ يول ئاچتى، بۇ جەريان ناھايىتى جاپالىق بولدى. بۈگۈنكى كۆلەمگە تەرەققىي قىلىپ، بۈگۈنكى تۆھپىنى قوشۇش ناھايىتى قالتىس ئىش».

شى جىنپىڭ مۇئۇلارنى كۆرسەتتى: پۇقراۋى كارخانىلارنىڭ يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدىكى تەرەققىياتى يەنىلا «قىيىن بولۇش» ئىچىدە ئېلىپ بېرىلىۋاتىدۇ. «قىيىن بولۇش» ئالغا ئىلگىرىلەش يولىدىكى مەڭگۈلۈك مەسىلە. دۇنيادا يۈز يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان چوڭ ئۆزگىرىش ۋەزىيىتى ئالدىدا، جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئۇلۇغ گۈللىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بىز ھەرخىل قىيىن مەسىلىلەرگە دۇچ كېلىمىز. ئۆزلۈكسىز ئىزدىنىپ، ئۆزلۈكسىز كۈرەش قىلىپ، ئالغا ئىلگىرىلەش داۋامىدىكى قىيىنچىلىقنى ئۆزلۈكسىز يەڭگەندىلا، ئاندىن يېڭى باسقۇچ، يېڭى نىشاننى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ يېڭى يولىغا ماڭغىلى بولىدۇ.

بازار بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدا توختالدى:

«بۇ، ئۆزلۈكسىز ئىنتىلىش، كامالەتكە يېتىش جەريانى بولىدۇ»

يىغىندا، ئەزا ياڭ چېڭجاڭ ھازىرقى ۋەزىيەتتە «14 ـ بەش يىل»لىق يىرىك پىلان خىزمىتىنى قانداق قىلىپ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا تۆت تەكلىپنى ئوتتۇرىغا قويدى، بۇنىڭ بىرى، بازار مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشنى چىقىش قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، مۇھىم ئامىللارنى بازارلاشتۇرۇپ تەقسىملەشكە تۈرتكە بولۇشنى ئىسلاھاتنىڭ يادروسى قىلىش.

بۇنىڭغا قارىتا، باش شۇجى شى جىنپىڭ مۇئۇلارنى تەكىتلىدى: پارتىيە 18 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 ـ ئومۇمىي يىغىنىدا: بازارنى بايلىق تەقسىملەشتە ھەل قىلغۇچ رول ئوينايدىغان قىلىش، ھۆكۈمەتنىڭ رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش كېرەك، دەپ ئاخىرقى قارار چىقىرىلغان. يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى ئىسلاھات ئەمەلىيىتى ئارقىلىق، بىز شۇنى تېخىمۇ چوڭقۇر تونۇپ يەتتۇقكى، ئەركىن بازار ئىگىلىكى يولىدا مېڭىشقا قەتئىي بولمايدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىللە، پىلانلىق ئىگىلىكنىڭ كونا يولىغا قايتىپ كېتىشكىمۇ قەتئىي بولمايدۇ.

بازار بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى قانداق ياخشى بىر تەرەپ قىلىش كېرەك؟ شى جىنپىڭ مۇنداق كۆرسەتتى: بىزنىڭ ئىسلاھاتنى ئومۇمىيۈزلۈك چوڭقۇرلاشتۇرۇشتىكى مەقستىمىز تىرىشىپ بازارنىڭ رولى بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ رولىنى تېخىمۇ ياخشىراق بىرلەشتۈرۈش بولۇپ، بۇ، ئۆزلۈكسىز ئىنتىلىش، كامالەتكە يېتىش جەريانىدۇر.

خەلقئارا قورۇقچىلىق پىكىر ئېقىمىنىڭ كۆتۈرۈلۈشى توغرىسىدا توختالدى:

«بىز تارىخنىڭ توغرا تەرىپىدە تۇرۇشىمىز كېرەك»

خەلقئارا قورۇقچىلىق بۇ قېتىمقى يىغىندا باش شۇجى شى جىنپىڭ توختالغان مۇھىم تېمىلارنىڭ بىرى.

يېقىنقى مەزگىلدە، نۇرغۇن دۆلەت قانۇن ـ نىزام چىقىرىپ چەت ئەل كارخانىلىرىنىڭ مەبلەغ سېلىشىغا قويۇلىدىغان چەكلىمىنى كۆپەيتتى.

«ھازىر، خەلقئارادا قورۇقچىلىق پىكىر ئېقىمى كۆتۈرۈلدى، لېكىن بىز تارىخنىڭ توغرا تەرىپىدە تۇرۇشىمىز كېرەك.» باش شۇجى شى جىنپىڭنىڭ سۆزى قەتئىي ئىدى.

شى جىنپىڭ مۇنداق تەكىتلىدى: جۇڭگو كۆپ تەرەپچىللىك ۋە خەلقئارا مۇناسىۋەتنى دېموكراتىيەلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، ئوچۇق بولۇش، ھەمكارلىشىش، ئورتاق پايدا ئېلىشنى كۆڭلىگە پۈكۈپ تەرەققىياتنى پىلانلاپ، ئىقتىسادنىڭ يەر شارىۋىلىشىشىنىڭ ئوچۇق، سىغدۇرۇشچان، ئومۇم مەنپەئەتدار، تەڭپۇڭ، ئورتاق پايدا ئېلىش يۆنىلىشىگە قاراپ تەرەققىي قىلىشىغا قەتئىي تەۋرەنمەي تۈرتكە بولۇپ، ئوچۇق دۇنيا ئىقتىسادى بەرپا قىلىشقا تۈرتكە بولىدۇ.

باش شۇجى شى جىنپىڭ يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا مۇنداق تەكىتلىدى: بىخەتەر تەرەققىي قىلىش ئىدىيەسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، بىخەتەر تەرەققىي قىلىش تۈزۈلمە مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈشنى تېزلىتىپ، مۇناسىۋەتلىك كەمتۈكلۈكلەرنى تولۇقلاپ، كەسىپ زەنجىرى، تەمىنلەش زەنجىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداپ، زور خەۋپ ـ خەتەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش ـ تىزگىنلەش خىزمىتىنى پائال ياخشى ئىشلەش كېرەك.

نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش توغرىسىدا توختالدى:

«دېھقانلارنى ‹ئالتۇن ئەپكەش› كۆتۈرگۈزۈش كېرەك»

نۆۋەتتە، مەملىكەت بويىچە يەنە 52 نامرات ناھىيەنىڭ قالپىقى ئېلىۋېتىلمىدى، 2707 نامرات كەنت تىزىملىكتىن چىقىرىۋېتىلمىدى، ئارخىپ تۇرغۇزۇلۇپ كارتا بېرىلگەن نامرات نوپۇسنىڭ ھەممىسى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بولالمىدى.

بۇ سانلىق مەلۇمات ئۈستىدە توختالغاندا، باش شۇجى شى جىنپىڭنىڭ ئەندىشىسى يوق ئەمەس ئىدى: «گەرچە ئىلگىرىكىگە سېلىشتۇرغاندا ئومۇمىي مىقدارى كۆپ بولمىسىمۇ، لېكىن ھەممىسى نامراتنىڭ نامرىتى، قىيىننىڭ قىيىنى بولۇپ، يېڭىش قىيىن بولغان قاتتىق قىيىنچىلىق.» «بىز يېڭى تىپتىكى تاجىسىمان ۋىرۇسلۇق ئۆپكە ياللۇغى يۇقۇمى ئېلىپ كەلگەن پايدىسىز تەسىرنى تىرىشىپ يېڭىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش جېڭىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك غەلىبىسىنى قەتئىي قولغا كەلتۈرۈشىمىز كېرەك».

«بۇنىڭغا قارىتا مەندىمۇ بىر مۆرەككەپ ئىدىيەۋى ھېسسىياتىم بار.» شى جىنپىڭ سۆزىنى سەل توختىتىپ، كۆزىدىن نۇر چاقنىغان ھالدا ئەينى يىللاردىكى زىيالىي ياش چاغلىرىنى ئەسلىدى:

«مەن ئالتە ـ يەتتە يىل دېھقان بولدۇم، ئۇ چاغدا قورسىقىم ئاچ ھالدا ئەتراپتىكى پۇقرالاردىن سىلەرچە قانداق كۈن كەچۈرۈش ئەڭ ياخشى، كونكرېت نىشانىڭلار نېمە؟ دەپ سورايتتىم».

پۇقرالار شۇ چاغدا شى جىنپىڭغا مۇنداق ئۈچ جاۋابنى بەرگەن: بىرىنچى نىشانىمىز، تىلەمچىلىك قىلماسلىق، قورساقنى تويغۇزۇش، توپان، كۆكتات يېسەكمۇ مەيلى؛ ئىككىنچى نىشانىمىز، ئاق قوناق، كۆممىقوناق ئۇنى قاتارلىق ساپ ئاشلىقلارنى يېيىش؛ ئۈچىنچى نىشانىمىز، ئەينى چاغدا يەتكىلى بولمايدىغان —— «ئاق ئاشلىق يېگۈسى كەلسە ئاق ئاشلىق يېيىش، يەنە دائىم گۆش يېيىش.» بۈگۈنكى كۈندە، بۇ نىشانلار بىر ـ بىرلەپ ئىشقا ئاشتى.

«مەن يەنە بىر كۈچەپ بېقىڭلار، يەنە قانداق تېخىمۇ يۇقىرى مەنزىل بارلىقىنى يۈرەكلىك ھالدا ئويلاپ بېقىڭلار دېدىم.» باش شۇجى شى جىنپىڭ ئەسلەپ مۇنداق دېدى: «ئۇلارنىڭ جاۋابى شۇ بولدىكى —— كەلگۈسىدە تاغقا چىقىپ ئىشلىگەندە ئالتۇن ئەپكەش كۆتۈرگىمىز بار!»

پۈتۈن مەيداندا كۈلكە ساداسى ياڭرىدى.

«ئويلاپ باقسام، ئەمەلىيەتتە بۇ نىشانمۇ ئىشقا ئېشىۋاتىدۇ. بۇ ‹ئالتۇن ئەپكەش›نى يېزا ئىگىلىكنىڭ زامانىۋىلىشىشى دەپ چۈشىنىمەن.» باش شۇجى شى جىنپىڭ تەسىرلىك قىلىپ مۇنداق دېدى: «بىز بۇ بىر ئەۋلاد كىشىلەردە مۇنداق بىر ئىدىيەۋى ھېسسىيات بار، چوقۇم پۇقرالىرىمىزنى، بولۇپمۇ دېھقانلىرىمىزنى يۆلىشىمىز كېرەك، سوتسىيالىزم يولىدا بىرىمۇ كەم بولسا بولمايدۇ، ئورتاق بېيىپ، ئومۇمىيۈزلۈك ھاللىق سەۋىيەگە يېتىپ، كۆپچىلىك بىرلىكتە بۇ يولدا مېڭىشىمىز كېرەك».

ئاشلىق بىخەتەرلىكى توغرىسىدا توختالدى:

«قولدا ئاشلىق بولسا، كۆڭۈلدە خودۇقۇش بولماسلىق —— ھەر قانداق ۋاقىتتا ھەقىقەتتۇر»

يېزا ئىگىلىككە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاساسنى مۇستەھكەملەش، يېزا ئىگىلىكنىڭ ئۇل خاراكتېرلىك ئورنىنى مۇستەھكەملەش باش شۇجى شى جىنپىڭ ئالاھىدە تەكىتلەپ كەلگەن مەسىلە. «بىزگە ئوخشاش 1 مىليارد 400 مىليون ئاھالىسى بار چوڭ دۆلەتكە نىسبەتەن ئېيتقاندا، يېزا ئىگىلىكنىڭ ئۇل ئورنىنى ھەرقانداق ۋاقىتتا نەزەردىن ساقىت قىلىشقا ۋە ئاجىزلاشتۇرۇشقا بولمايدۇ، قولدا ئاشلىق بولسا، كۆڭۈلدە خودۇقۇش بولماسلىق —— ھەر قانداق ۋاقىتتا ھەقىقەتتۇر.» باش شۇجى شى جىنپىڭنىڭ سۆزى ئىخچام، چوڭقۇر مەنىلىك ئىدى.

ئۇ مۇنداق كۆرسەتتى: بۇ قېتىمقى يېڭى تىپتىكى تاجىسىمان ۋىرۇسلۇق ئۆپكە ياللۇغى يۇقۇمى شۇنچىلىك ئېغىر بولدى، بىراق دۆلىتىمىز جەمئىيىتىنىڭ باشتىن ـ ئاخىر مۇقىملىقنى ساقلاپ، ئاشلىق ۋە مۇھىم يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرى بىلەن مۇقىم تەمىنلىگەنلىككە كۆز يۇمۇشقا بولمايدۇ. ئومۇمەن ئېيتقاندا، دۆلىتىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە يىلمۇيىل مول ھوسۇل ئېلىندى، ئاشلىق زاپىسى يېتەرلىك، ئاشلىق ۋە مۇھىم يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى تەمىناتىغا كاپالەتلىك قىلىشقا پۈتۈنلەي ئىقتىدارى بار. بىراق، ئاشلىق بىخەتەرلىككە كاپالەتلىك قىلىشتا قىلچە بوشىشىپ قىلىشقا بولمايدۇ، ئازراقمۇ مۇجمەللىك قىلىشقا بولمايدۇ.

«جۇڭگولۇقلار تاماق قاچىسىنى ھەرقانداق ۋاقىتتا ئۆز قولىدا چىڭ تۇتۇپ تۇرۇشى، تاماق قاچىسىدا ئاساسلىقى جۇڭگو ئاشلىقى بولۇشى كېرەك.» باش شۇجى شى جىنپىڭ يەنە بىر قېتىم تەكىتلىدى.

يېڭى ۋەزىيەتتە، يېزا ئىگىلىكنىڭ تەرەققىياتىدىكى چوڭقۇر قاتلاملىق زىددىيەت ۋە مەسىلىلەرنى كۈچەپ ھەل قىلىش كېرەك، نۇقتىلىق ھالدا يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى قۇرۇلمىسى، خەۋپ ـ خەتەرگە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارى، يېزا ئىگىلىكنى زامانىۋىلاشتۇرۇش سەۋىيەسى جەھەتتە كۈچەپ، ئاشلىق قاتارلىق ئاساسلىق يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش، تەمىنلەشكە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

باش شۇجى شى جىنپىڭ «ئاشلىق»قا ئۆلكە باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشتىن تارتىپ، تاكى «كۆك ـ تاق»قا شەھەر باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى چىڭىتىشقىچە توختالدى. «مەن فۇجۇدا شەھەر رەھبىرى بولغان چاغلاردا، ‹كۆك ـ تاق›نى راۋاجلاندۇرۇشنى بىرىنچى مۇھىم ۋەزىپە قىلغان. فۇجۇۋلۇقلار ‹ئۈچ كۈن كۆكتات كۆرمىسەك كۆزىمىز تورلىشىپ كېتىدۇ› دەيدۇ، يېڭى كۆكتات، يېشىل كۆكتات يېيىش كېرەك. بىزگە كۆكتات بولمىسا بولمايدۇ، كۆكتات باھاسى ئۆرلەپ كەتسە تېخىمۇ بولمايدۇ. ھازىرقى شەھەر باشلىقلىرىدا يەنىلا مۇشۇنداق ئاڭ بولۇشى كېرەك».

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 5 ـ ئاينىڭ 23 ـ كۈنى تېلېگراممىسى)

(بېشى 1 ـ بەتتە)

ئاستا ـ ئاستا كۆپ قىسىم كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ئاكتىپلىقى، تەشەببۇسكارلىقى قوزغىلىدى. تىرىشىپ ئىشلەشكە تايىنىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش، تىرىشىپ ئىشلەش ئارقىلىق بېيىش پۈتۈن كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ئورتاق تونۇشىغا ئايلاندى.

«كەنت ئاھالىلىرىنىڭ غەيرىتى تولۇپ تاشتى، كۆڭلىرى ئۈمىدكە تولدى. بۇ يىل نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش نىشان ـ ۋەزىپىلىرىنى يۇقىرى سۈپەتلىك تاماملاشقا ئىشەنچىمىز بار» دېدى ۋاڭ مىڭفۇ.

ۋەكىللەر، ئەزالار ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش توغرىسىدا توختالدى ——

«كۆز قاراش ئۆزگەرسە جاھان كېڭىيدۇ»

«كۆپچىلىك تىرىشىپ ئىشلىسىلا، چوقۇم نامراتلىقتىن قۇتۇلالايدۇ.» مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىلى رىيىزا باغدۆلەت مۇنداق دېدى: نۇرغۇن نامرات ئاھالىنىڭ تەربىيەلىنىش سەۋىيەسى تۆۋەن، ئىدىيەۋى قارىشى مۇتەئەسسىپ بولۇپ، 1 ـ شۇجى، خىزمەت ئەترىتى، كەنت «ئىككى كومىتېت»نىڭ كۆپچىلىكنى يېتەكلەپ بىللە ئىشلەشكە توغرا كېلىدۇ.

رىيىزا باغدۆلەت تۇرۇشلۇق جىمنەي ناھىيەسىنىڭ جىمنەي بازىرى سارى ئۆلەڭ كەنتى 2016 ـ يىلى نامرات كەنتلەر قاتارىدىن چىكىنىپ چىقىشتا، دەل كەسىپلەر ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەپ نامرات ئاھالىلەرنىڭ ئىچكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچىنى قوزغىتىش يولىدا ماڭغانىدى. «كۆز قاراش ئۆزگەرسە جاھان كېڭىيدۇ، تىرىشىپ ئەمگەك قىلىش كەلگۈسىنى يارىتىدۇ» رىيىزا باغدۆلەت مۇنداق بىلدۈردى: ئىلمىي پىلانلانغان نامراتلارنى يۆلەش تۈرىنىڭ ئىستىقبالى ياخشى بولىدۇ، پەقەت ھەر مىللەت ئاممىنىڭ قىزغىنلىقى ئۇرغۇسىلا، ھەرىكەتكە كەلسىلا، چوقۇم ئەمگەكچان ئىككى قولى بىلەن گۈزەل ئەتىنى يارىتالايدۇ.

«تولۇق غەيرەتكە كەلگەندە نامراتلىقتىن قۇتۇلغىلى بولىدۇ»

«ھازىر نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش ھەل قىلغۇچ جەڭ قىلىپ، ھەل قىلغۇچ غەلىبە قىلىدىغان ئاچقۇچلۇق مەزگىلگە كىردى، مۇشۇنداق ۋاقىتتا، نامرات ئاممىنىڭ ئىچكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچىنى يەنىمۇ ئۇرغۇتۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش يولىدا مۇقىم، پۇختا مېڭىش كېرەك» دېدى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزاسى دىلنار ئابلا.

دىلنار ئابلا مۇنداق قارىدى: نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش نەتىجىلىرىنى مۇستەھكەملەشتە تېگى ـ تەكتىدىن ئېيتقاندا، يەنىلا نامرات ئاھالىنىڭ ئۆز تىرىشچانلىقىغا تايىنىش كېرەك، سۇبيېكتىپ پائالىيەتچانلىق ئاساس. نامراتلارنى يۆلەشنى ئىرادە جەھەتتىن يۆلەش، ئەقىل جەھەتتىن يۆلەش بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، نامرات ئاممىنىڭ ئىچكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچىنى تولۇق ئۇرغۇتۇپ، ئۇلارنى چىن كۆڭلىدىن نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنى ئويلايدىغان، ماھارەت ئىگىلەپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنى بىلىدىغان، تولۇق غەيرەتكە كېلىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلالايدىغان قىلىش كېرەك.

نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ كىرىمنى ئاشۇرالايمەن ——

«ئىش قىلسىلا پۇل تاپقىلى بولىدۇ»

تاماق ۋاقتى بولغاندا، توغاچ كەنتىنىڭ كەنت ئاھالىسى روزنىۋانىخان يۇسۇپ بېدە، قوي گۆشى قىيمىلىق جىۋىزا تەييارلاش بىلەن ئالدىراش بولۇپ كەتتى. ئىلگىرى بىر ئائىلە كىشىلىرى گۆش يېمەكچى بولسا، ئىنچىكە ھېساب ـ كىتاب قىلاتتى.

روزنىۋانىخاننىڭ سول پۇتى مېيىپ بولۇپ، ئېرى ئابلىمەت ئېلىنىڭ پۇل تېپىپ ئائىلىنى بېقىشىغا تايىناتتى. ئەمما، ئائىلىسىنىڭ ئارانلا ئىككى مو يېرى بولۇپ، ھوسۇل بىرقەدەر ئاز ئىدى. نامراتلارنى يۆلەشتە ئالدى بىلەن ئىرادە جەھەتتىن يۆلەش كېرەك، 1 ـ شۇجى ۋە كەنت كادىرلىرى ئابلىمەتنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئۇلارغا ئەقىل كۆرسەتتى، ئامال ئويلىشىپ بەردى. ئابلىمەت ئاخىر غەيرەتكە كېلىپ كەنت كادىرلىرىغا ئۆزىنىڭ كىچىك تىجارەت قىلىپ، كەنتتىكى گىلاسلىق باغقا تايىنىپ، خاس ساياھەتچىلىكنى سىناپ باققۇسى بارلىقىنى ئېيتتى.

ئەر ـ خوتۇن ئىككىيلەن يىغقان پۇلىغا بىر ئات سېتىۋالدى، كەنت ئۇنىڭ ئائىلىسىگە بىر ئات ھارۋىسى «ياردەم قىلدى». بولتۇر ساياھەت ئاۋات مەزگىلدە، ئابلىمەت 20 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇل تاپتى. ئىلگىرى بولغان بولسا بىر يىلدىمۇ بۇنداق كۆپ پۇل تاپالمايتتى.

ئېرىنىڭ پۇل تاپقانلىقىنى كۆرۈپ، روزنىۋانىخانمۇ ئولتۇرالماي قالدى، تىككۈچىلىك كۇرسىغا قاتنىشىشقا تىزىملاتتى. كۇرسنى تاماملىغاندىن كېيىن، ئۇ دەستە ـ دەستە مودا كىيىم ژۇرناللىرىنى يىغىپ، تىككۈچىلىك دۇكىنى ئېچىپ، كۆڭلىرىنى باياشات ئۆتكۈزۈشكە تەييارلاندى.

(بېشى 1 ـ بەتتە)

ئەزا نۇرلان ئەبىلمەجىن مۇنداق دېدى: ئۆتكەن بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىدا يېڭى مۇھىم، زور ئىلگىرىلەشلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. بولۇپمۇ تۇيۇقسىز يۈزبەرگەن يۇقۇم ئالدىدا، باش شۇجى شى جىنپىڭ ئۆزى قوماندانلىق قىلىپ، ئورۇنلاشتۇرما قىلىپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقنى ئىرادىدىن سېپىل ھاسىل قىلىش، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىشقا يېتەكلەپ، مۇھىم زور ئىستراتېگىيەلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئىشەنچنى چىڭىتتى، خەلق رايىنى مۇقىملاشتۇردى. ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلاتتا پارتىيەنىڭ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش ئاساسىي مەقسىتى ۋە خەلق مەركەز قىلىنغان تەرەققىيات ئىدىيەسى ئومۇمىيۈزلۈك نامايان قىلىنىپتۇ. بۇ يىللىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەشتە جەزمەن «تۆت ئاڭ»نى كۈچەيتىپ، «تۆت ئىشەنچ»نى چىڭىتىپ، «ئىككىنى قوغداش»نى ئىشقا ئاشۇرۇپ، تەشەببۇسكارلىق بىلەن مەسئۇلىيەتنى زىممىگە ئېلىپ، نەتىجە يارىتىپ، ئەستايىدىللىق بىلەن ۋەزىپە ـ مەسئۇلىيەتنى تولۇق ئادا قىلىپ، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىپ چارە ـ تەدبىر كۆرسىتىش ۋە ئورتاق تونۇشنى مۇجەسسەملەشتىن ئىبارەت قوش يۆنىلىشلىك كۈچەيتىشتە چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ تۈرلۈك تەدبىر ـ ئورۇنلاشتۇرمىلىرىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش ۋە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، ئومۇمىيۈزلۈك ھاللىق جەمئىيەت قۇرۇپ چىقىشتا ھەل قىلغۇچ غەلىبە قىلىشنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەقىل ـ پاراسىتى ۋە كۈچىنى تەقدىم قىلىشىمىز كېرەك. بىزنىڭ پۈتۈن يىللىق ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ نىشان ـ ۋەزىپىلىرىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا تولۇق ئىشەنچىمىز بار، ئىقتىدارىمىز بار، «13 ـ بەش يىل»لىق يىرىك پىلاندىكى نىشان ـ ۋەزىپىلەرنى ئورۇنداشتا تولۇق ئىشەنچىمىز بار، ئىقتىدارىمىز بار.

ئەزا بادامارا مۇنداق دېدى: ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلات ھەم نەتىجىلەر گەۋدىلىك بولغان جاۋاب قەغەزى، شۇنداقلا يۆنىلىشنى كۆرسىتىپ بېرىدىغان مەمۇرىيەت يۈرگۈزۈش كۆرسەتمىسى بولۇپ، يىراقنى كۆرەرلىككە ئىگە، كىشىنى جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەشكە ئۈندەيدۇ، ئەمەلىي، ئاممىغا يېقىن بوپتۇ، مەسىلىلەرگە بىۋاسىتە يۈزلىنىپ، ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىپ قىيىنچىلىقلارنى يېڭىدىغان، خەلق تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈپ، خەلق ئۈچۈن ئەمەلىي ئىش قىلىدىغان، ماھىيەتلىك مەزمۇنى مول، يارقىن نۇقتىلار كۆپ، كىشىلەر قەلبىگە ياقىدىغان دوكلات بوپتۇ. بىز يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىياتنى ئالغا سىلجىتىش ئىشەنچىمىز ۋە ئىرادىمىزنى يەنىمۇ چىڭىتىپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەشنى دائىملاشتۇرۇشتىكى تۈرلۈك تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ئاخىردىمۇ باشتىكىدەكلا ئېھتىياتچان بولۇپ ياخشى تۇتۇپ، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش نەتىجىلىرىنى سىجىل مۇستەھكەملەپ، مۇقىملىق پايدىسىنى تولۇق قوغداپ بېرىپ، مىنۇت ـ سېكۇنتنى قولدىن بەرمەي، پەيتنى قولدىن بەرمەي، يۇقۇم كەلتۈرۈپ چىقارغان زىياننى تولۇقلاپ، يۇقۇم دەخلى قىلغان ۋاقىتنى قايتۇرۇپ كېلىمىز.

ئەزا جياڭ پېڭئەن مۇنداق دېدى: ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلاتتا مۇقىم ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، خەلق تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇلۇپتۇ. پۈتۈن يىللىق ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ نىشان ـ ۋەزىپىلىرىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ۋەزىيىتىنىڭ ئومۇمىي جەھەتتىن مۇقىم بولۇشىنى ساقلاش ئىنتايىن مۇھىم بولۇپ، ئاچقۇچ ئەمەلىي ئىشلەشتە. خىرىسقا بىۋاسىتە يۈزلىنىپ، تەرەققىيات ئىشەنچىنى چىڭىتىپ، ھەققىي تۇتۇپ ئەمەلىي ئىشلىسەكلا، ھازىرقى قىيىن ئۆتكەلدىن چوقۇم بۆسۈپ ئۆتەلەيمىز، شىنجاڭنىڭ كەلگۈسى جەزمەن ئۈمىدكە تولىدۇ.

ئەزا مى ئېنخۇا مۇنداق دېدى: ھۆكۈمەت خىزمىتىدىن دوكلاتتا كارخانىلارنى مۇقىملاشتۇرۇش ـ ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى كاپالەتلەندۈرۈشكە كۈچەش تەدبىرلىرىدە «تەييار مال»لار لىق بوپتۇ. كارخانىچى بولۇش سۈپىتىم بىلەن، شۇنىڭغا تولۇق ئىشىنىمەنكى، بۇ يەنە تۈرلۈك كارخانىلارنىڭ ئۆتكەلدىن بۆسۈپ ئۆتۈش كۈرەش ئىرادىسىنى تولۇق قوزغىتىدۇ. بىز يۇقۇمغا تاقابىل تۇرۇش داۋامىدا ئۇرغۇپ چىققان ئىرادىدىن سېپىل ھاسىل قىلىش، ۋاقىتلىق قىيىنچىلىقنى ئورتاق يېڭىش روھىنى خىزمەتلەرگە تۈرتكە بولىدىغان قۇدرەتلىك ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچكە ئايلاندۇرۇپ، تېخىمۇ زور بۆسۈشنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئىقتىسادنىڭ يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىياتىغا تۆھپە قوشۇشىمىز كېرەك.